YVES BOT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2016. november 9.[1]

C-536/15. sz. ügy

Tele2 (Netherlands) BV,
Ziggo BV,
Vodafone Libertel BV
kontra
Autoriteit Consument en Markt (ACM)

(a College van Beroep voor het bedrijfsleven [gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság, Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal — Elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások — 2002/22/EK irányelv — A 25. cikk (2) bekezdése — Tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása — 2002/58/EK irányelv — 12. cikk — Az előfizetők személyes adatainak rendelkezésre bocsátása telefonkönyvben való megjelentetésük vagy telefonos tudakozószolgálat általi felhasználásuk céljára — Az előfizető hozzájárulásának formája és módjai — A telefonkönyv és/vagy tudakozószolgálat szolgáltatása szerinti tagállam alapján történő különbségtétel — A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve”

I – Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a College van Beroep voor het bedrijfsleven (gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság, Hollandia) ismét azt kéri a Bíróságtól, hogy pontosítsa azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén az előfizetők számára telefonszámot kiosztó vállalkozások kötelesek előfizetőik személyes adatait telefonkönyv- és/vagy tudakozószolgálatok rendelkezésére bocsátani.

2. A kérdést előterjesztő bíróság különösen azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a 2002/22/EK irányelv[2] 25. cikkének (2) bekezdésében szereplő elvével ellentétes-e, ha az említett vállalkozások, amikor megszerzik az előfizetők hozzájárulását ahhoz, hogy adataikat a telefonkönyvben nyilvánosságra hozzák, vagy azokat egy telefonos tudakozószolgálat felhasználja, különbséget tesznek annak alapján, hogy melyik tagállamban kerül sor a telefonkönyv és/vagy tudakozószolgálat szolgáltatására.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — A 2009. november 25-i 2009/136/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2009. L 337., 11. o.) módosított, az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i európai parlamenti és tanácsi irányelv („egyetemes szolgáltatási irányelv”) (HL 2002. L 108., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 367. o.).

3. Ennek az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek az alapja egy rendelkezésre bocsátásra irányuló kérelem, amelyet a European Directory Assistance (a továbbiakban: EDA) belga vállalkozás nyújtott be, amely Belgium területéről elérhető telefonkönyv- és tudakozószolgáltatást kínál három, Hollandiában telefonszámok kiosztásával foglalkozó vállalkozás a Tele2 (Netherlands) BV (a továbbiakban: Tele2), a Ziggo BV és a Vodafone Libertel BV (a továbbiakban: Vodafone) számára. Az EDA, mivel ez utóbbi vállalkozások megtagadták, hogy rendelkezésére bocsássák az előfizetőikre vonatkozó adatokat, jogvitarendezés iránti kérelmet terjesztett az Autoriteit Consument en Markt (fogyasztóvédelmi és piacfelügyeleti hatóság, a továbbiakban: ACM) mint nemzeti szabályozó hatóság elé.

4. Az ACM, miután egyeztetett az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületével (BEREC), többek között arra kötelezte a Tele2-t, a Ziggót és a Vodafone-t, hogy tisztességes, tárgyilagos, költségalapú és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon bocsássák az EDA rendelkezésére az előfizetőik adatait (név, cím, postai irányítószám, lakóhely, telefonszám), amennyiben az EDA vállalja, hogy ezeket az adatokat szabványos tudakozószolgálat elérhetővé tételéhez használja fel.

5. Az ACM azt is kimondta, hogy, a holland személyesadat-védelmi tanács által kiadott véleménnyel ellentétben, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve nem teszi lehetővé különbségtételt aszerint, hogy a rendelkezésre bocsátás iránti kérelem holland szolgáltatótól vagy más tagállamban székhellyel rendelkező gazdasági szereplőtől származik, és ezért elutasította azt a felvetést, mely szerint külön hozzájárulást kell kérni a holland előfizetőktől adataik külföldi telefonkönyvbe való beillesztéséhez.

6. A Tele2, a Ziggo és a Vodafone ezt követően keresetet nyújtott be az ACM határozatával szemben a College van Beroep voor het bedrijfslevenhez (gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság).

7. Ez a bíróság többek között arra a kérdésre keresi a választ, hogy az „egyetemes szolgáltatási irányelv” 25. cikkének (2) bekezdése és különösen az említett rendelkezésben szereplő hátrányos megkülönböztetés elve alapján a hozzájárulás-kérés során különbséget lehet-e tenni aszerint, hogy a rendelkezésre bocsátást holland szolgáltatók vagy más uniós tagállamban székhellyel rendelkező szolgáltatók kérik-e.

8. A College van Beroep voor het bedrijfsleven (gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság) ezért előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni az [egyetemes szolgáltatási irányelv] 25. cikkének (2) bekezdését, hogy »kérések« alatt a valamely másik tagállamban székhellyel rendelkező olyan vállalkozás kérését is érteni kell, amely az e tagállamban és/vagy más tagállamokban nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása céljából kér információt?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: az a szolgáltató, amely telefonszámokat ad ki, és valamely nemzeti szabályozás alapján köteles az előfizetők hozzájárulását kérni a szabvány telefonkönyvekbe és szabvány tudakozószolgálatokba való bekerüléshez, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve alapján a hozzájárulás-kérés során különbséget tehet-e annak alapján, hogy az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdése értelmében információt kérő vállalkozás melyik tagállamban nyújt telefonkönyv- vagy tudakozószolgálat-szolgáltatást?”

9. Jelen indítványomban elemzésemet a második kérdésre korlátozom. Ugyanis csak az vet fel mélyreható vizsgálatot igénylő jogi nehézséget, míg az első kérdésre adandó válasz elemei megtalálhatók az egyetemes szolgáltatási irányelv 5. cikkében és 25. cikkének (2) bekezdésében.

10. Elemzésemben tehát kitérek azokra az okokra, amelyek alapján úgy vélem, hogy főszabály szerint ellentétes az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdésével, valamint a 2002/58/EK irányelv [3] 12. cikkével, amelyre szükségszerűen hivatkozni kell, ha az előfizetők személyes adatainak rendelkezésre bocsátása iránti kérelemmel megkeresett vállalkozás ezen előfizetők hozzájárulásainak megszerzése során különbséget tesz annak alapján, hogy melyik tagállamban kínálják a telefonkönyv- és/vagy tudakozószolgálat-szolgáltatást.

II – Jogi háttér

A – *Az uniós jog*

1. Az egyetemes szolgáltatási irányelv

11. Az egyetemes szolgáltatási irányelv (11) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(11) A telefonkönyvi információ és a tudakozószolgálat a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatások tekintetében alapvető hozzáférési eszköz, és az egyetemes szolgáltatási kötelezettség részét képezi. A felhasználók és a fogyasztók átfogó előfizetői nyilvántartásokat és olyan tudakozószolgáltatást igényelnek, amely kiterjed minden nyilvántartott telefon-előfizetőre és annak hívószámára. […] A távközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről és a magánélet védelméről szóló, 1997. december 15-i 97/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv […] biztosítja az előfizetőknek a magánéletük tiszteletben tartásához való jogát személyes adataik nyilvános telefonkönyvben történő feltüntetését illetően.”

12. Az egyetemes szolgáltatási irányelv „Távbeszélő tudakozószolgálatok” című 25. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[…]

(2) A tagállamok biztosítják, hogy minden, az előfizetőkhöz telefonszámokat rendelő vállalkozás teljesítsen minden olyan észszerű kérést, amely a nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása céljából a megfelelő információk egyeztetett formában, tisztességes, tárgyilagos, költségalapú és megkülönböztetéstől mentes rendelkezésre bocsátására irányul.

[…]

(4) A tagállamok nem tarthatnak fenn olyan szabályozási korlátozást, amely az egyik tagállam végfelhasználóját meggátolná abban, hogy hanghívás vagy SMS útján közvetlenül hozzáférjen a másik tagállam tudakozószolgálatához, és a 28. cikkel összhangban gondoskodnak e hozzáférés biztosításáról.

(5) Az (1)–(4) bekezdést a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó közösségi jogi aktusokban foglalt követelményeknek megfelelően és különösen a[z elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv] 12. cikkében foglalt követelményekre is figyelemmel kell alkalmazni.”

3 — A 2009. november 25-i 2009/136/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2009. L 337., 11. o.) módosított, az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL 2002. L 201., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 514. o.).

2. Az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv

13. Az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv (38) és (39) preambulumbekezdése kimondja:

„(38) Az elektronikus hírközlési szolgáltatások előfizetőinek névjegyzékei széles körben hozzáférhetők és nyilvánosak. A természetes személyeknek a magánéletük tiszteletben tartásához való joga és a jogi személyeknek a jogos érdeke megkívánja, hogy az előfizetők maguk dönthessék el, hogy személyes adataik megjelenjenek-e valamely előfizetői névjegyzékben, és ha igen, mely adatok legyenek ezek. A nyilvános előfizetői névjegyzékek szolgáltatóinak az ilyen névjegyzékekben feltüntetendő előfizetőket tájékoztatniuk kell a névjegyzék céljairól, továbbá minden olyan felhasználás céljáról, amely a nyilvános előfizetői névjegyzék elektronikus változatában – különösen a szoftverbe beépített kereső funkciók révén – lehetséges, így például a fordított keresési funkciók tekintetében, amelyek a névjegyzék felhasználója számára lehetővé teszik, hogy mindössze egy telefonszám alapján megtalálja az előfizető nevét és címét.

(39) Az a kötelezettség, amelynek értelmében az előfizetőket tájékoztatni kell azoknak a nyilvános előfizetői névjegyzékeknek a rendeltetéséről/rendeltetéseiről, amelyekben az előfizetők személyes adatai szerepelni fognak, az adatot az ilyen szerepeltetés céljából gyűjtő személyt terheli. Amennyiben az adat egy vagy több harmadik személynek is továbbítható, az előfizetőt erről a lehetőségről, valamint az adatot átvevő személyéről, illetve az adat lehetséges átvevőinek kategóriáiról tájékoztatni kell. A továbbítás csak azzal a feltétellel lehetséges, hogy az adat kizárólag arra a célra használható fel, amely célra az adatgyűjtés történt. Ha az adatot az előfizetőtől gyűjtő fél vagy bármely harmadik személy, akihez az adatot továbbították, valamilyen további célra kívánja használni az adatot, az adatot eredetileg gyűjtő félnek vagy annak a harmadik személynek, akihez az adatot továbbították, be kell szereznie az előfizető megújított hozzájárulását.”

14. A fenti irányelv „Előfizetői névjegyzékek” című 12. cikke többek között így rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az előfizetők díjmentesen és az előfizetői névjegyzékbe való bekerülésük előtt tájékoztatást kapjanak azon nyomtatott vagy elektronikus előfizetői névjegyzékek céljáról vagy céljairól, amelyek a nyilvánosság számára elérhetőek vagy a tudakozó szolgálaton keresztül megszerezhetőek, és amelybe az előfizetők személyes adatai bekerülhetnek, valamint minden további, a névjegyzék elektronikus változataiba beépített kereső funkciókon alapuló felhasználási lehetőségről.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az előfizetők dönthessenek arról, hogy személyes adataik bekerüljenek-e egy nyilvános előfizetői névjegyzékbe, és ha igen, mely adatok kerüljenek be, – olyan mértékben, amennyiben ezek az adatok a névjegyzéknek a névjegyzék szolgáltatója által meghatározott céljához szükségesek –, valamint biztosítják, hogy az előfizetők az ilyen adatokat ellenőrizhessék, helyesbíthessék, illetve visszavonhassák. A nyilvános előfizetői névjegyzékben való feltüntetés mellőzése, továbbá az abban szereplő személyes adatok ellenőrzése, helyesbítése és visszavonása díjmentes.

(3) A tagállamok előírhatják, hogy a személyek elérhetőségi adatainak név és szükség esetén más minimális azonosító adat alapján történő keresését kivéve, a nyilvános előfizetői névjegyzék bármilyen más célból történő felhasználásához az előfizetők kiegészítő hozzájárulására legyen szükség.

[…]”

B – *A holland szabályozás*

15. A Besluit universele dienstverlening en eindgebruikersbelangen (az egyetemes szolgáltatásokról és a végfelhasználók érdekeiről szóló rendelet)[4] 1.1. cikke e) pontjának az alapeljárás tényállására alkalmazandó változata értelmében:

„[S]zabványos tudakozószolgálat alatt olyan nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatot kell érteni, amelyben kizárólag telefonszámok szerint és az előfizető címével, házszámával, irányítószámával vagy lakóhelyével összefüggésben, az előfizető neve alapján lehet keresni.”

16. A Bude 3.1. cikke, amely az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdését ülteti át, a következőképpen szól:

„A telefonszámokat kiadó szolgáltatónak teljesítenie kell minden olyan észszerű kérést, amely a nyilvánosan elérhető telefonkönyvek és nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatok szolgáltatása céljából a megfelelő információk egyeztetett formában, tisztességes, tárgyilagos, költségalapú és megkülönböztetéstől mentes rendelkezésre bocsátására irányul.”

17. A Bude 3.2. cikke értelmében:

„(1) Annak a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatónak, aki a felhasználóval való szerződéskötést megelőzően vagy annak során kéri e felhasználó nevének és címének (utca és házszám, irányítószám és település) megadását, kérnie kell az ahhoz való hozzájárulást is, hogy ezek a személyes adatok és az általa kiadott telefonszám bekerüljenek valamennyi szabványos telefonkönyvbe és valamennyi, szabványos tudakozószolgálathoz felhasznált adattárba. Az előző mondatban szereplő hozzájárulást a személyes adatok minden egyes típusára külön kell megszerezni.

(2) A hozzájárulás a 3.1. cikk értelmében vett megfelelő információnak minősül.

(3) Annak a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatónak, aki egyúttal hozzájárulást kér nem szabványos telefonkönyvbe vagy nem kizárólag az előfizetőkre vonatkozó szabványos tudakozószolgálathoz felhasznált adattárba történő bejegyzéshez is, gondoskodnia kell arról, hogy az (1) bekezdésben foglalt hozzájárulás iránti kérelem módja és a hozzájárulás formája megfeleljen a jelen bekezdésben szereplő eredeti hozzájárulás iránti kérelem módjának és a hozzájárulás formájának.”

III – Elemzés

18. Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdésével, és különösen a hátrányos megkülönböztetés tilalmának abban szereplő elvével ellentétes-e, ha az előfizetők személyes adatainak rendelkezésre bocsátása iránti kérelemmel megkeresett vállalkozás ezen előfizetők hozzájárulásainak megszerzése során különbséget tesz annak alapján, hogy melyik tagállamban kerül sor telefonkönyv és/vagy tudakozószolgálat szolgáltatására.

19. Más szóval, ha az előfizető lakóhelyétől eltérő tagállamban szolgáltatást kínáló tudakozó- és/vagy telefonkönyv-szolgáltató kéri az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdése szerinti rendelkezésre bocsátást, köthető-e ezen szolgáltató kérelme az előfizető külön hozzájárulásához?

4 — Staatsblad 2004., 203. sz., a továbbiakban: Bude.

20. Ahhoz, hogy erre a kérdésre válaszolni lehessen, nem csak az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikke (2) bekezdésének szövegét kell értelmezni, hanem az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikke (2) bekezdésének szövegét is.

21. Ugyanis, noha a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésében nem utal ez utóbbi rendelkezésre, nem csak a hasznos válaszadáshoz elengedhetetlen erre hivatkozni, hanem amiatt is, mivel az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (5) bekezdése értelmében ugyanezen cikk (2) bekezdését „a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó közösségi jogszabályokban foglalt követelményekre, és különösen a[z elektronikus hírközlési adatvédelmi] irányelv 12. cikkére is figyelemmel kell alkalmazni”.

22. Először is emlékeztetek arra, hogy az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok biztosítják, hogy az előfizetők számára telefonszámot kiosztó vállalkozások teljesítsenek minden olyan észszerű kérést, amely a nyilvánosan elérhető tudakozószolgálatok és telefonkönyvek szolgáltatása céljából a megfelelő információk egyeztetett formában, tisztességes, tárgyilagos, költségalapú és hátrányos megkülönböztetéstől mentes rendelkezésre bocsátására irányul.

23. Meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotó nem tesz különbséget annak alapján, hogy a rendelkezésre bocsátás iránti kérés nemzeti területen, vagy más tagállamban székhellyel rendelkező gazdasági szereplőtől származik, a telefonszámok kiosztásával foglalkozó vállalkozásoknak „*minden* [rendelkezésre bocsátásra irányuló] észszerű kérést” teljesíteniük kell.[5]

24. Másfelől a jogalkotó kifejezetten megfogalmazta, hogy e kérések teljesítése során meg kell felelni a „tisztességesség” és a hátrányos „megkülönböztetéstől mentesség” feltételének, ami szükségszerűen azt is jelenti, hogy megfelelő indoklás hiányában nem alkalmazható eltérő bánásmód attól függően, hogy a kérést belföldi vagy külföldi gazdasági szereplő fogalmazta meg.

25. Másodszor, az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikkének szövegére kell utalni, amely kifejezetten a telefonszámokat kiosztó vállalkozások által összegyűjtött előfizetői személyes adatok nyilvános telefonkönyvben történő megjelentetés céljából történő átadásának feltételeit és módjait tartalmazza.

26. A Bíróság ezt a rendelkezést a 2011. május 5-i Deutsche Telekom ítéletében[6] értelmezte, és véleményem szerint ez az értelmezés segít eljutni a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság részére adandó válaszhoz.

27. Ebben az ügyben a Bíróság azt a kérdést vizsgálta, hogy a Deutsche Telekom, mint németországi egyetemes szolgáltató, milyen mértékben volt köteles harmadik vállalkozások előfizetőire vonatkozó adatokat továbbítani egy nyilvános telefonkönyv összeállításához két, a német tudakozószolgáltatás piacán vele versenyhelyzetben lévő társaság, a GoYellow GmbH és a Telix AG számára. Ebben az ügyben a nemzeti szabályozó hatóság arra kötelezte a Deutsche Telekomot, hogy továbbítsa ezeket az információkat, köztük azokat is, amelyeknek közzétételét csak a Deutsche Telekom részére engedélyezték az előfizetők vagy a szolgáltatójuk.

28. A Bíróságnak feltett kérdések egyike arra vonatkozott, hogy egy ilyen továbbításnak feltétele-e az előfizető újabb hozzájárulása.

5 — Kiemelés tőlem.

6 — C-543/09, EU:C:2011:279.

29. A Bíróság erre nemleges választ adott, mivel úgy ítélte meg, hogy a telefonszámokat kiosztó vállalkozás nem köteles beszerezni az előfizető újabb, vagy különleges hozzájárulását, ha ez utóbbi adatait egy telefonkönyv-szolgáltatással foglalkozó versenytárs részére *hasonló* telefonkönyv összeállítása céljából már továbbították. Így a Bíróság az elemzését arra alapította, hogy az előfizető hozzájárulása a személyes adatok nyilvánosságra hozatalának céljára, nem pedig a szolgáltató személyére vonatkozik.

30. Érdekes lehet ezt az érvelést a jelen elemzésben átvenni.

31. Első lépésként a Bíróság ezt a következtetését az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikke (2) bekezdésének szövegére alapította.[7] E rendelkezés összefüggés szerinti és rendszertani értelmezése eredményeként megállapította, hogy az előfizetők hozzájárulása az *adatok nyilvános telefonkönyvben való megjelentetésének céljára*, nem pedig e telefonkönyv szolgáltatójára vonatkozik. Ennek megfelelően a Bíróság elutasította azt az értelmezést, mely szerint az előfizetőnek „joga van kiválasztani" valamelyik nyilvánosan elérhető tudakozó- és/vagy telefonkönyv-szolgáltatót.

32. Ezen ítélet 65. és 66. pontjában a Bíróság a következőképpen határozott:

„65. […] [A]mennyiben az előfizető számára telefonszámot kiosztó vállalkozás az utóbbit tájékoztatja a személyes adatainak – nyilvános telefonkönyvben való megjelentetés céljából – valamely harmadik vállalkozás, mint a Deutsche Telekom, számára való továbbításának lehetőségéről, és az előfizető hozzájárult ahhoz, hogy az említett adatok megjelenjenek egy ilyen telefonkönyvben, a jelen esetben ezen vállalkozás telefonkönyvében, ugyanezen adatoknak egy másik vállalkozás számára való továbbításához – azok nyomtatott vagy elektronikus telefonkönyvben való megjelentetése, vagy ezen telefonkönyveknek tudakozószolgálaton keresztül való hozzáférhetővé tétele céljából – nem szükséges az előfizető újabb hozzájárulása, ha biztosítják, hogy az adat kizárólag arra a célra használható fel, amely célra az adatoknak az első megjelentetés céljából való gyűjtése történt. *Ugyanis az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikkének (2) bekezdése alapján a kellően tájékozott előfizetőnek az őt érintő személyes adatoknak a nyilvános telefonkönyvekben való megjelenéséhez adott hozzájárulása ezen megjelentetés céljára vonatkozik, ennélfogva az kiterjed az azokra vonatkozóan a nyilvánosan elérhető tudakozó- és telefonkönyv-szolgáltatási piacon működő vállalkozások által ezt követően végzett összes adatkezelésre, amennyiben ezeknek az adatkezeléseknek ugyanez a céljuk.*[8]

66. Ezenfelül, amennyiben valamely előfizető hozzájárul ahhoz, hogy az őt érintő személyes adatokat egy meghatározott vállalkozáshoz – az adatoknak e vállalkozás nyilvános telefonkönyvében való megjelentetése céljából – továbbítsák, [az Európai Unió Alapjogi Chartájának] 8. cikkében elismert személyes adatok védelméhez való jog lényegét nem sértheti, ha ugyanezen adatokat valamely nyilvános telefonkönyvet megjelentetni szándékozó másik vállalkozáshoz az előfizető újabb hozzájárulása nélkül továbbítják."

33. Második lépésként a Bíróság az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv (39) preambulumbekezdésének teljesen egyértelmű szövegére hivatkozott.[9]

34. Emlékeztetek arra, hogy az uniós jogalkotó ebben a preambulumbekezdésben az alábbiak szerint rendelkezett:

„Az a kötelezettség, amelynek értelmében az előfizetőket tájékoztatni kell azoknak a nyilvános előfizetői névjegyzékeknek a rendeltetéséről/rendeltetéseiről, amelyekben az előfizetők személyes adatai szerepelni fognak, az adatot az ilyen szerepeltetés céljából gyűjtő személyt terheli. Amennyiben az adat

7 — 2011. május 5-i Deutsche Telekom ítélet (C-543/09, EU:C:2011:279, 61. és 62. pont).

8 — Kiemelés tőlem.

9 — 2011. május 5-i Deutsche Telekom ítélet (C-543/09, EU:C:2011:279, 63. pont).

egy vagy több harmadik személynek is továbbítható, az előfizetőt erről a lehetőségről, valamint az adatot átvevő személyéről, illetve az adat lehetséges átvevőinek kategóriáiról tájékoztatni kell. *A továbbítás csak azzal a feltétellel lehetséges, hogy az adat kizárólag arra a célra használható fel, amely célra az adatgyűjtés történt*. Ha az adatot az előfizetőtől gyűjtő fél vagy bármely harmadik személy, akihez az adatot továbbították, *valamilyen további célra kívánja használni az adatot, az adatot eredetileg gyűjtő félnek vagy annak a harmadik személynek, akihez az adatot továbbították, be kell szereznie az előfizető megújított hozzájárulását*”. [10]

35. A 2011. május 5-i Deutsche Telekom ítélet (C-543/09, EU:C:2011:279) 63. pontjában a Bíróság tehát megállapította, hogy a személyes adatok harmadik személy számára való továbbítása akkor megengedett „ha az adat kizárólag arra a célra használható fel, amely célra az adatgyűjtés történt”.

36. Harmadik lépésként a Bíróság a fenti elv alóli kivételre hivatkozik, amelyet az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikkének (3) bekezdése külön szabályoz.

37. E rendelkezés szerint a „tagállamok előírhatják, hogy a személyek elérhetőségi adatainak név és szükség esetén más minimális azonosító adat alapján történő keresését kivéve, a nyilvános előfizetői névjegyzék bármilyen más célból történő felhasználásához az előfizetők kiegészítő hozzájárulására legyen szükség”.

38. A Bíróság szerint az előfizető újabb hozzájárulását tehát arra az esetre írják elő, „[h]a az adatot az előfizetőtől gyűjtő fél vagy bármely harmadik személy, akihez az adatot továbbították, valamilyen további célra kívánja használni” [11].

39. Noha a fent említett Deutsche Telekom ítélet egy tisztán belföldi tényállásra vonatkozott, úgy gondolom, hogy az ebben az ítéletben alkalmazott megoldást analógia útján a jelen ügyhöz hasonló, határon átnyúló helyzetre is alkalmazni lehet.

40. Véleményem szerint ugyanis nincs olyan különös ok, amely indokolhatná az eltérő bánásmódot azon az alapon, hogy a gazdasági szereplő belföldön vagy más tagállamban rendelkezik-e székhellyel, amennyiben e szereplő pontosan ugyanazokból az okokból kívánja megszerezni az előfizetők személyes adatait, mint amelyek miatt ez utóbbiakat az első megjelentetésük céljára összegyűjtötték. Ez a szereplő ugyanis, függetlenül attól, hogy az Unión belül hol van a székhelye, telefonkönyv- és /vagy tudakozószolgáltatását egy olyan, nagymértékben harmonizált szabályozási keretben nyújtja, amely biztosítja az előfizetők személyes adatainak védelmére vonatkozó előírások betartását, amint az többek között és teljesen egyértelműen az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (5) bekezdéséből és az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikkéből következik.

41. Az előfizetők személyes adatain alapuló indoklás hiányában egy ilyen eltérő bánásmód az állampolgárságon alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetéshez vezethet az azonos ágazatban működő gazdasági szereplők között, ami az uniós jog általános jogelve súlyos megsértésének [12] és az EUMSZ [13] 56. cikkben biztosított szolgáltatásnyújtás szabadságának akadályát jelenti. [14]

10 — Kiemelés tőlem.

11 — 2011. május 5-i Deutsche Telekom ítélet (C-543/09, EU:C:2011:279, 64. pont).

12 — A hátrányos megkülönböztetés elve az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. cikkének (2) bekezdésében szerepel, amely úgy rendelkezik, hogy a Szerződések alkalmazási körében tilos az állampolgárság alapján történő bármely hátrányos megkülönböztetés.

13 — A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, hogy az EUMSZ 56. cikk megköveteli az állampolgárságon alapuló minden hátrányos megkülönböztetés eltörlését (2015. december 17-i X-Steuerberatungsgesellschaft ítélet, C-342/14, EU:C:2015:827, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

14 — A Vodafone állításával ellentétben egy telefonkönyv- és/vagy tudakozószolgálat szolgáltatása nyilvánvalóan a Szerződés szolgáltatásnyújtás szabadságát biztosító rendelkezéseinek hatálya alá tartozik.

42. E mellett biztosítani kell az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkében foglalt célok teljes megvalósítását. Ezen irányelv 25. cikkében az uniós jogalkotó nem titkolja, hogy a célja olyan telefonos tudakozószolgálat biztosítása, amely, az ugyanezen irányelv 28. cikke (1) bekezdése b) pontjának megfelelően az Unióban szolgáltatott telefonszámok valamennyi végfelhasználó részére történő elérhetőségének biztosítása érdekében nem csupán tagállamon belüli, hanem ténylegesen átnyúlik a határokon.

43. Ugyanis, míg ezen irányelv 25. cikke (2) bekezdésének lehetővé kell tennie a telefonos tudakozószolgáltatást nyújtó gazdasági szereplők számára, hogy hozzájussanak a külföldi előfizetők személyes adataihoz, ugyanezen irányelv 25. cikkének (4) bekezdése a végfelhasználók számára teszi elérhetővé a többi tagállamban nyújtott telefonos tudakozószolgáltatásokat. Így e két rendelkezés egységet alkot, feladatuk, hogy hozzáférést biztosítsanak a végfelhasználók számára valamennyi uniós telefonszámhoz.

44. Mindezek alapján meggyőződésem tehát egyrészről, hogy az előfizető lakóhelyétől eltérő tagállamban székhellyel rendelkező gazdasági szereplő kérelmének eltérő kezelése nem összeegyeztethető az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdésével és az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikkének (2) bekezdésével, amennyiben e gazdasági szereplő pontosan ugyanazokból az okokból kívánja megszerezni az előfizetők személyes adatait, mint amelyek miatt ez utóbbiakat az első megjelentetésük során összegyűjtötték.

45. E körülmények közt egy olyan vállalkozás, mint a Tele2, amikor rendelkezésre bocsátás iránt kérelmet kap, nem követelheti meg az előfizető külön hozzájárulását, vagy – amint azt a Vodafone javasolja – nem módosíthatja ezt a hozzájárulást az Unió egyes tagállamai szerint.

46. Ezzel szemben az előfizetői szerződés aláírásakor e vállalkozásnak, az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelvnek a (38) és (39) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 12. cikkének (1) bekezdése értelmében biztosítania kell, hogy az előfizető egyértelmű és pontos tájékoztatást kapjon a személyes adatai kezelésének céljáról és egyes vonatkozásairól, és különösen arról, hogy ezek az adatok a lakóhelyétől eltérő tagállamban szolgáltatást nyújtó telefonkönyv és/vagy telefonos tudakozószolgálat részére rendelkezésre bocsáthatók.

47. Másfelől az említett rendelkezéseknek a Bíróság által a 2011. május 5-i Deutsche Telekom ítéletben (C-543/09, EU:C:2011:279) elfogadott értelmezése alapján egyértelmű, hogy a nemzeti, illetve külföldi gazdasági szereplő kérelmének eltérő kezelése csak abban az esetben indokolt, ha az érintett adatok más célra használhatók fel, különösen amikor ez a gazdasági szereplő ellentétes irányú, a telefonszámból kiinduló keresés szolgáltatását kínál.

48. A jelen ügyben az EDA weboldalán található információk alapján úgy tűnik, hogy ez a vállalkozás valóban ezt a szolgáltatást kínálja. Ilyen körülmények között, amikor az érintett adatok ténylegesen az első megjelentetésük céljaitól eltérő célra szolgáltak, véleményem szerint a Tele2 jogosan kérheti az előfizetők külön hozzájárulását adataik ilyen kezeléséhez.

49. A fenti megfontolásokra tekintettel úgy vélem, hogy az egyetemes szolgáltatási irányelv 25. cikkének (2) bekezdését és az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv 12. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezésekkel ellentétes, ha az előfizetők személyes adatainak rendelkezésre bocsátása iránti kérelemmel megkeresett vállalkozás ezen előfizetők hozzájárulásainak megszerzése során különbséget tesz annak alapján, hogy melyik tagállamban kerül sor telefonkönyv és/vagy tudakozószolgálat szolgáltatására, feltéve mindazonáltal, hogy ezeket az adatokat ugyanarra a célra kívánják felhasználni, mint amilyen célból ezeket az első megjelentetésük során összegyűjtötték.

50. E vállalkozásnak tehát az előfizetői szerződés aláírásakor biztosítania kell, hogy az előfizető egyértelmű és pontos tájékoztatást kapjon a személyes adatai kezelésének egyes vonatkozásairól, és különösen arról, hogy ezek az adatok a lakóhelyétől eltérő tagállamban, telefonkönyvben való megjelentetésük, vagy ezen eltérő tagállamban szolgáltatást nyújtó telefonos tudakozószolgálat általi felhasználásuk céljából rendelkezésre bocsáthatók.

IV – Végkövetkeztetések

51. A fenti megfontolások alapján azt javaslom a Bíróságnak, hogy a College van Beroep voor het bedrijfsleven (gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság, Hollandia) második kérdésére a következő választ adja:

A 2009. november 25-i 2009/136/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i 2002/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („egyetemes szolgáltatási irányelv”) 25. cikkének (2) bekezdését és a 2009/136 irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) 12. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezésekkel ellentétes, ha az előfizetők személyes adatainak rendelkezésre bocsátása iránti kérelemmel megkeresett vállalkozás ezen előfizetők hozzájárulásainak megszerzése során különbséget tesz annak alapján, hogy melyik tagállamban kerül sor telefonkönyv és/vagy tudakozószolgálat szolgáltatására, feltéve mindazonáltal, hogy ezeket az adatokat ugyanarra a célra kívánják felhasználni, mint amilyen célból ezeket az első megjelentetésük során összegyűjtötték.

E vállalkozásnak tehát az előfizetői szerződés aláírásakor biztosítania kell, hogy az előfizető egyértelmű és pontos tájékoztatást kapjon a személyes adatai kezelésének egyes vonatkozásairól, és különösen arról, hogy ezek az adatok a lakóhelyétől eltérő tagállamban, telefonkönyvben való megjelentetésük, vagy ezen eltérő tagállamban szolgáltatást nyújtó telefonos tudakozószolgálat általi felhasználásuk céljából rendelkezésre bocsáthatók.